

het visserijblad

Vrijdag 21 november 1975 — Nr. 47

GEMEENTE KONSIL
BIBLIOTHEEK VISSERIJMUSEUM
OOSTDUINKERKE

ABONNEMENTEN : BINNENLAND 1 JAAR 1000 FR. — 6 MAANDEN 500 FR. — 3 MAANDEN 250 FR. — BUITENLAND 1100 FR. — HOLLAND 70 GULDEN — REDAKTIE, BEHEER, PUBLICITEIT EN DRUKKERIJ : H. BAELS-KAAI 30 OOSTENDE — TEL 70.77.13/70.77.14 — P.C.R. 41.89.87 — H.R.O. 25202 — DIRECTEUR P. VANDENBERGHE

VIER VAN DE VIJF VISSERS UIT OOSTHOEK VERMIST NA OVERVAREN VAN B.604 "IBIS"

Een verschrikkelijke scheepsramp heeft de vissersmiddens uit de Oosthoek in zwaar leed gedompeld. De 1.555 brutoton metende Engelse zandzuiger «Bow Stream» is in de nacht van donderdag op vrijdag van vorige week, net even buiten de Zeebrugse havenkoppen, in aanvaring gekomen met de treiler B.604 «Ibis» en sedertdien zijn vier van de vijf opvarenden vermist.

Nopens de preciese feiten tast men overigens nog steeds in het duister en alles wijst er op dat het wel zeer moeilijk zal worden de juiste toedracht te achterhalen tenzij logboek en de aantekeningen in de machinekamer van het aanvarend schip, stipt bijgehouden werden en deze achteraf kunnen ingezien worden. Zeker is, dat op het ogenblik der feiten de zichtbaarheid ingevolge een dikke mist tot nagenoeg nul was herleid en dat men daarin wel in eerste instatie de oorzaak moet gaan zoeken. Wat er echter aan boord van beide vaartuigen gebeurd is, vlak vóór de aanvaring, zal wel steeds dubieus blijven. Gissen kan

men wel en dat deed men ondertussen reeds in de vissersmiddens, maar tussen dit en feiten weergeven ligt een enorm verschil. Wat ons echter ook verwondert is dat de Paster Pype van ons Loodswezen, die het eerst de ligging van het wrak van het vissersvaartuig heeft kunnen bepalen, hieromtrent geen verslag heeft kenbaar gemaakt en dat de loodsdienst van Zeebrugge die uitgerust is met een ultra moderne decca en radar, de ligging van het Engels schip op het ogenblik van de aanvaring niet heeft gepeild...

Sedert die bewuste donderdagavond was men zonder enig nieuws nopens de vijf koppige bemanning. Hoop bestaat er natuurlijk al lang niet meer sedert men zondag met zekerheid heeft kunnen vaststellen, dat het vlot ongebruikt is gebleven maar wie van de crew nog in het wrak zit opgesloten was evenmin gekend. De bar slechte weersomstandigheden beletten vooralsnog alle opzoekingen, al staat men dan bij de Zeemacht stand bye om bij de kleinste weersverbetering onmiddellijk uit te varen.

Commandant Schlím heeft ter zake trouwens reeds enorm veel inspanningen gedaan om minstens de lijken die zich mogelijks in het wrak van de «Ibis» bevinden te bergen. Kort na de feiten trouwens dook een duikersploeg in de duistere kustwateren. Op hoop van zegen maar men moest onverrichterzake terug naar de oppervlakte komen. Enkel het wrak kon geïdentificeerd worden als dit van de «Ibis» maar binnenin het vaartuig kwam men niet. Alleen al omdat de netten rond de «Ibis» verstrengeld zaten en commandant Schlím het terecht een te gevaarlijke karwei vond. Dinsdag waren nieuwe acties gepland om naar het wrak te duiken. De minister van Landsverdediging had inderdaad, op aandrigen zijn collega van Landbouw, opdracht gegeven nieuwe opzoekingen uit te voeren en onmiddellijk werd «De Valk» in gereedheid gebracht. Ook nu weer moest men afzien van duiken wegens de zeer slechte weersomstandigheden. Er stond met name een windkracht 8 tot 9 uit N.N.O.-richting en dat maakte meteen alles onmogelijk.

Het actieplan van de Zeemacht zou tweeledig zijn. Een eerste verkenning zou uitgevoerd worden om te zien in welke mate men de netten rond het wrak kan verwijderen. Een tweede verkenning zou dan moeten uitwijzen of het wenselijk is dat men al dan niet binnen in het wrak gaat. Het gevaar voor een plots omslaan van de «Ibis» blijft immers altijd bestaan en commandant Schlím weigert — zeer terecht overigens — zijn personeel in gevaar te brengen. Neemt niet weg dat men bij de minste mogelijkheid, alles zal ondernemen om de eventuele lijken te bergen, maar zo voegt men er aan toe, de vooruitzichten wat betreft de weersom-

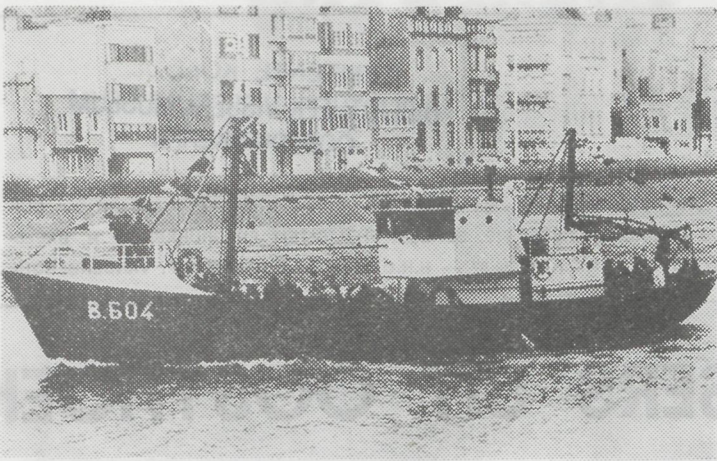
(Vervolg bladzijde 2)

Voor deze vijf vissers van de B.604 «IBIS» was er geen weg terug meer.

Boven van links naar rechts :
schipper Rudolf LEBAHN,
motorist André WILLE en
matroos Willem DE GROOTE.

Onderaan :
matroos Eugène LAGAST
en scheepsjongen
Norbert CALUS.

De B.604 „Ibis” in de thuishaven.

(Vervolg van bladzijde 1)

standigheden zijn ver van goed. Ondertussen kreeg commandant Schlim de bouwplannen van de «Ibis» terwijl reder Boussemaere, zelf schipper op een zeesleepboot, tekeningen van zijn vaartuig ter hand stelde. Hij gaf de onvoorwaardelijke toelating alles te doen wat mogelijk is om de slachtoffers te bergen en ondernam zondag trouwens zelf stappen om nadere informatie te krijgen.

OP EIGEN INITIATIEF

Zondagnamiddag trok men met de Z.581 «Uranus», waarmee de «Ibis» vorig jaar nog in span viste, naar de plaats van de ramp. Op veilige afstand van het wrak werden duikers over geplaatst op een Zodiak die verder doorvaarde tot boven het wrak. Ook deze duikers konden weinig nuttigs verrichten. Er was amper een twintigtal centimeters zichtbaarheid terwijl de zeer sterke stroming de opzoekingen bijzonder moeilijk maakte. Een punt werd niettemin achterhaald: het pneumatisch opblaasbaar vlot is ongebruikt gebleven en dat houdt dan in dat de vijf vissers totaal verrast werden en... dat hoop op leven nu wel totaal is uitgesloten. Wie evenwel in het wrak zit of wie eventueel over boord werd geslagen blijft tot op heden een duistere zaak.

Totdaar dus de stand van zaken. De feiten nu, voor zover die bekend zijn.

POTDIKKE MIST

In de nacht van donderdag op vrijdag heerste er een potdikke mist met een zichtbaarheid die nagenoeg nul bedroeg. In dit «dik weer», zoals men in zeemanstermen pleegt te zeggen, zocht de B.604 «Ibis» zich, terug van een elf dagen durende reis naar de visgronden van de Kreeftenput, een gat naar de thuishaven. Een reis die tot dan toe obstakelvrij was verlopen. Alles was wel aan boord en dat meldde de 31-jarige schipper Rudy Lebahn ook toen hij omstreeks 22 u. een gesprek met de wal voerde.

Hooguit een half uur later zou de «Ibis» de veilige thuishaven binnen lopen, zo vertelde schipper Lebahn nog, want hij en zijn varensgezellen bevonden zich toen op zo'n drie mijlen benoorden de Zeebrugse havengeul. Gesprek dat overigens ook gehoord werd aan boord van de Z.583 want ook dit vaartuig was op weg naar huis. De B.604 «Ibis» werd overigens nog waargenomen op de radar van de Z.583... tot de «spot» op het scherm eens-

klaps verdween. Tot laatstvernoemd vaartuig, dat ook al niet zonder moeilijkheden de toegang tot de vissershaven invoer, aanlegde was er nog geen spoor van de B.604 waar te nemen. Maar kom, lang kon de «Ibis» niet meer uitblijven... dacht men!

X X X

De B.604 «Ibis» zou evenwel nooit meer de havenkoppelen door varen, want omstreeks 22.15 uur liep bij Oostende Radio het bericht binnen dat de Engelse zandzuiger «Bow Stream» in aanvaring was gekomen met een niet nader te identificeren vaartuig. Bericht dat bevelvoerder Flent van de «Bow Stream» zelf doorzond, en waardoor aanstonds het ganse reddingsapparaat in werking trad. De potdikke mist bemoeilijktte uiteraard alle opzoekingen in zoverre dat men zelfs aan boord van de «Bow Stream» het aangevaren schip uit het oog verloor. Captain Flent verklaarde dat hij nagenoeg onmiddellijk na de aanvaring niets zag en niets hoorde. Kon ook moeilijk anders bij een zichtbaarheid die amper vijf meter bedroeg.

Vanuit Zeebrugge voer aanstonds een snelboot naar het rampgebied uit terwijl de staatsleepboot «Zee-tijger» eveneens de Oostende haven verliet.

In die momenten kwam 'n nieuw bericht door vanwege de bevelvoerder van de «Bow Stream». Captain Flent kon visueel contact krijgen met het wrak waarvan hij vermoedde dat het een vissersvaartuig was maar nadere gegevens kon hij niet doorseinen. Het wrak dreef met name met de kiel naar boven.

KLOPPEN

BINNEN IN «IBIS»

Rond 23 u. kwam dan de meest dramatische mededeling van captain Flent. In een nieuw radiobERICHT meldde hij dat er geklop waarneembaar was binnenin de «Ibis»; m.a.w. de vissers trachtten op deze aloude zeemanswijze de aandacht te trekken maar kort hierop verloor men weer visueel contact met de «Ibis» en dat was ook de laatste keer dat men de «Ibis» kon waarnemen. Wel werd de treiler verder gevolgd op het radarscherm.

ENORME

REDDINGSOPERATIES

Ondertussen was het rampoed overspoeld met hulpbereide vaartuigen terwijl men omstreeks mid-

dernacht ook de assistentie inriep van de Zeemacht om met gespecialiseerd materiaal ter plaatse te komen. De «Valk» trok met een duikersploeg ter plaatse terwijl zich eveneens twee geneesheren aan boord bevonden alsmede een decompressiekamer. Ook de «Herstal» voer uit en tenslotte werd ook de hoogzeemijnenveger «Dufour», voorzien van een sonar en ascidinstallatie, ingeschakeld. Alle deze schepen kwamen echter te laat want omstreeks een half uur over middernacht kwam het tragisch bericht binnen dat de «spot» van de «Ibis» op het radarscherm van de «Bow Stream» verdwenen was. Meteen was alle hoop op redding vruchteloos. Hooguit werd nog gedacht dat opvarenden van de «Ibis» in zee zouden drijven maar ook die opzoekingen werden door de dikke mist onmogelijk gemaakt. De «Ibis» zonk in de omgeving van de «Bol van Heist» op ongeveer vier mijl van de plaats van de aanvaring. Door de sterke noordoostelijke stroming was het vaartuig ver afgedreven.

ZEKERHEID

Ondertussen had men nog geen zekerheid om welke treiler het in feite ging en de betrokken overheidsdiensten weigerden ook maar iets los te laten zolang men geen absolute zekerheid had. Vermoedens waren er ondertussen wel want in de Zeebrugse vissershaven wachtte men nog steeds tevergeefs op de komst van de «Ibis» terwijl tevens alle oproepen onbeantwoord bleven.

Die zekerheid kwam er dan uiteindelijk vrijdag even na de middag toen de «Dufour» op ongeveer 800 meter benoorden de «Bol van Heist» een sterk sonarecho kreeg terwijl lichtbellen vanuit de diepte opborrelden. Aanstond kwam de «Valk» ter plaatse en werden duikers naar beneden gestuurd. Kort te tijd later doken zij weer aan de oppervlakte op met de droeve mare: het wrak was wel degelijk dat van de B.604 «Ibis». Toegang tot het wrak bleek evenwel onmogelijk omdat de netten volledig rond het vaartuig verward zaten en de toegangsdeur tot de brug totaal vervroongen was. Er werd nog op de scheepsromp geklopt maar die seinen bleven helaas onbeantwoord. Met de meest gevoelige apparatuur werd de scheepsromp afgetast maar ook dat bracht geen resultaat op.

Wel werd tamelijk enge schade vastgesteld aan het achterschip terwijl het wrak, dat op de kiel rust, licht slagzij naar stuurboord maakt. Ook de «Bow Stream» zou naar verluidt overigens tamelijk zware averij hebben opgelopen maar kon, na meerdere uren ter plaatse te zijn gebleven, toch koers zetten naar Londen.

Wat we hier vooraf meedelen was de toestand heden dinsdagavond.

DE TOESTAND

WOENSDAG

Heden woensdagmorgen evenals dinsdagmorgen om 7 uur is de HMS «Valk» van de Zeemacht met Ct Kiekens zelf aan boord met alle nodige apparatuur uitgevaren om niet alleen de schade aan het wrak te trachten te bepalen, maar ook om na te gaan of de stoffelijke overschotten van de bemanning in het schip zelf niet zouden te vinden zijn en het stel netten dat

alle normale werkzaamheden belet te, weg te kappen.

Dinsdag moest dit schip onverrichterzake de haven van Zeebrugge aandoen om te trachten heden woensdag te herbeginnen, maar ook hier lieten de weersomstandigheden geen enkele werkzaamheid toe, zodat ook de Vlaamse televisie onverrichterzake mocht terugkeren.

Ondertussen meldde de politie van Middelkerke, dat woensdagmorgen rond 8 uur het stoffelijk overschot van motorist Wille André 54 jaar van Blankenberge, op het strand te Middelkerke aangespoeld was.

Werd er dan toch getracht zich levend of al zwemmend te redden?

Stond Wille in de brug of op de uitkijk.

Zal de «Bow Stream» nog Zeebrugge of Oostende aandoen met dezelfde kapitein? En zal men van die gelegenheid gebruik kunnen maken om hem te ondervragen?

Zal hij zich aan een verhoor laten onderwerpen, want zolang hij op zijn schip blijft, staat hij op vreemde bodem en is hij daartoe niet verplicht.

En nog zoveel andere vragen dienen beantwoord, gezien de Bousstram dezelfde dag naar Londen verder vaarde, naar het schijnt ook nogal zware schade zou hebben opgelopen, maar noch zijn agenten, noch zijn rederij iets van zich laten horen.

DE VERZEKERING

Immers de B.604 was een schip van een lengte van 21 m., een breedte van 6,27 m. en een diepte van 2,50 m.

Het was voorzien van een motor Cummins van 370 PK daterend 1969 en het was bij de Onderlinge Verzekeringsmaatschappij Hulp in Nood verzekerd voor de som van 2.522.000 fr zonder de waarde van de toestellen te bepalen, die zeker 500.000 fr bedragen.

De tegenpartij reeds vrijdag per telex ingelicht omtrent de aanvaring en de verantwoordelijkheid van de Bow Stream, had zelfs heden woensdagavond nog geen teken van leven gegeven en zelfs niet geantwoord op het verzoek tot de tegensprekelijk vaststelling van de schade aan beide vaartuigen over te gaan.

HULDE EN DANK

Niettegenstaande al de miseries in families en bij de belanghebbende reder, dient langs deze weg toch hulde gebracht aan de minister van landbouw en zijn kabinet voor de spontane wijze waarop hij reeds vrijdag de hulp inriep van de minister van landsverdediging, die onmiddellijk akkoord was.

Ook hier was men zelfs 's nachts onmiddellijk ter hulp uitgevaren en werd al gedaan wat menselijk mogelijk was om iets te bereiken.

Zo dit tot op heden niet lukte, dan zijn alleen de slechte weersomstandigheden daar schuld aan.

Ct Schlim van de Zeemacht en zijn staf, hoofdwaterschout Vermeulen en zijn personeel Oostende Radio en directeur Jef De Roose van de Redersvereniging Hand in Hand van Zeebrugge alsook de bemanning van de Paster Pype, verdienen onze dank en al wie in de visserij betrokken is, daar zij zonder veel lawaai alles in het werk hebben gesteld om te trachten te redden wat kon.